

Referat - Luftfartstilsynets HMS-forum #9

Dato: 7. mars 2018.

Tid: kl. 12.00 – 16.00.

Sted: Luftfartstilsynet, Bodø.

Tilstede:

Kjell Finvåg (HK/LO Luftfart)
Tom Heradstveit (NFF/LO Luftfart)
Torill Nybakk (Widerøe)
Martinus Røkke (Vara, Parat Luftfart)
Tove Henriksen (Vara, Parat Luftfart)
Camilla Rise (NHO Luftfart)
Ann Helen Nikolaisen (NHO luftfart)
Trond-Eirik Strand (Luftfartstilsynet)
Tove-Mette Rabbmo (Luftfartstilsynet)
Beate Karlsen (Luftfartstilsynet)
Erik Hammer (Luftfartstilsynet)

Forfall:

Anne Helene Fodnes (Luftfartstilsynet)
Trude Mathisen (Parat Luftfart)
Jan Levi Skovang (Parat Luftfart)
Elin Roverudseter (NKF/LO luftfart)

Møteleder: Trond-Eirik Strand

Referent: Erik Hammer

Nr.	Dagsorden	
	Åpning av møtet	LT
	Strand åpnet møtet. HMS-forumet har fått en ny fast representant, HMS-inspektør Beate Karlsen (Luftfartstilsynet). I tillegg deltok Erik Hammer fra Luftfartstilsynet som observatør. Toril Nybakk fra Widerøe deltok sammen med representantene fra NHO luftfart på dette møtet.	
1a.	Godkjenning av saksliste	Alle
	LO Luftfart og NHO Luftfart har gitt innspill til saksliste. Ingen øvrige kommentarer.	
1b.	Gjennomgang/godkjenning av referat	Alle
	Referat fra møte nr. 8 er sendt ut. Det har kommet kommentarer på pkt. 10, fremtidig samarbeid i forumet, fra NHO. Kommentaren går på bidrag til forumet fra NHO Luftfart.	

	Siste avsnitt i referatets pkt. 10 strykes (passus vedrørende engasjement fra operatørene og NHO luftfart). Nytt siste avsnitt legges inn i referatets pkt. 10. NHO kommenterer videre at pkt. 10, underpkt. 2 vedrører Luftfartstilsynets holdning til forumet.	
2.	Nytt om organiseringen i Luftfartstilsynet	LT
	Strand innledet og orienterte om omorganisering og ny struktur, herunder hvordan arbeidsmiljøfunksjonen i Luftfartstilsynet er organisert. Det ble en kort diskusjon om forumets historikk og Luftfartstilsynets HMS-arbeid.	
3.	Status Luftfartstilsynet regelverksarbeid og tilsynsarbeid	LT
	<p>Status regelverksarbeid.</p> <p>Strand orienterte generelt om dette. Det er for tiden beskjedent med regelverksarbeid som LT er involvert i med direkte relevans for arbeidsmiljø i luftfart, med unntak av arbeidet med 1986-forskriften. Forventet utgivelse av denne er nå 1. juli 2018. NHOs representant påpekte LTs og ATs ansvar for å følge opp konsekvensene av endringene.</p> <p>NHO påpekte videre at det pågår flere tunge prosesser som ikke er direkte relevant for luftfarten, men som får påvirkning for denne. NHO Luftfart viste til at de vil følge NHOs sentrale føringer i disse sakene.</p> <p>Det ble en generell diskusjon rundt forholdet mellom norske myndigheter og Europa. Samarbeidet mellom Norge og andre mindre europeiske land ble berørt.</p> <p>NHO luftfart ga anerkjennelse til Luftfartstilsynets regelverksarbeidet i EASA.</p> <p>Status tilsynsarbeidet.</p> <p>Rabbmo orienterte om tilsynsaktiviteten generelt innen arbeidsmiljø. Det er planlagt ca. 15 tilsyn i år, basert på en tilsynssyklus på tre år. HMS-tilstanden innen det offentligrettslige området oppfattes generelt som god i luftfarten, noe som i stor grad tilskrives «spillover-effekt» fra flysikkerhetsarbeidet.</p> <p>Strand orienterte initielt om fokus på fatigue i luftfarten – Luftfartstilsynet prioriterer tung luftfart i 2018. Det var diskusjon rundt tilsyn vedrørende fatigue. Strand orienterte nærmere. Luftfartstilsynet jobber tverrfaglig med dette, blant annet i forhold til hvordan fatigue rapporteres, jfr rapporteringsforordningen.</p> <p>Det ble en kort avklaring om lastere i innlands helikoptre. Hvis lastemenn (task specialist) har definerte flyoperative oppgaver beskrevet i OM-A, er disse å anse som besetningsmedlemmer og kommer dermed inn under Luftfartstilsynets tilsynsmandat.</p> <p>Det var generelle diskusjoner rundt regelverket og avgrensninger i tilsynsområdet.</p>	
4.	Informasjon – saksbehandlingstid flymedisin	LT
	<p>Hammer orienterte innledningsvis om saksbehandlingstiden i flymedisinske saker, se vedlagt presentasjon.</p> <p>Strand orienterte nærmere om medisinsk saksgang, sammenligninger med andre land og forvaltningsmessige forbedringer.</p> <p>Strand foreslo at selskapene beregner hvor store kostnader saksbehandlingstiden medfører og spiller det inn til Luftfartstilsynet for en mer konstruktiv diskusjon rundt prioriteringer.</p> <p>Tilbakemelding om saksbehandlingstid mottas positivt.</p>	

	Rise/NHO Luftfart tok opp rus og regelverksutvikling på rus. Det ble ikke konkludert i saken (se sak 7 under).	
5.	Verneombud-seminar	LT
	<p>Strand orienterte innledningsvis. Det ble diskutert hva som kan være neste aktivitet som utgår fra trepartsforumet og ett forslag var at det gjennomføres verneombudseminar.</p> <p>Forumet ser det mest hensiktsmessig at det arrangeres et mer generelt seminar om HMS i luftfart. Deltakerne var enige om at vernetjenesten bør involveres og at det bør være avsatt eget verneombud tema i en del av seminaret. Det var diskusjon rundt deltakelse av partene, eierskap til seminar/tilsvarende, agenda og målgruppe. En mulighet er å arrangere HMS seminar i sammenheng med Luftfartstilsynets eventuelle presentasjon av bidrag på regelhjelp.no dersom dette blir klart i rimelig tid.</p> <p>Partene ble enige om at det settes ned en arbeidsgruppe fra partene. Partene melder inn deltakere til arrangementskomite og LT koordinerer.</p>	
6.	EU-forordning om personvern (GDPR – General Data Protection Regulation)	NFF
	<p>Rise/NHO Luftfart innledet. Det konkrete spørsmålet i saken gikk på hvor lenge AKAN-saker kan oppbevares. Det ble avdekket ulik praksis i selskapene i bransjen. Arbeidstakerorganisasjonene kommenterte at de er tilhenger av lik standard innen bransjen i dette spørsmålet.</p> <p>Det ble konkludert med at spørsmålet rutes til Datatilsynet.</p>	
7.	Oppdatering nasjonalt program om rustesting	NFF
	<p>Rise/NHO Luftfart innledet. EASA-regelverk om rustesting av personell er vedtatt i EASA-komite.</p> <p>Strand orienterte om Luftfartstilsynets arbeid med nasjonalt testprogram og samarbeidet med politiet. Luftfartstilsynet kommer tilbake til nasjonalt handlingsprogram og vil holde NHO Luftfart orientert. NHO Luftfart ønsker å prioritere dette og ønsker å bli koblet på Luftfartstilsynets arbeid når det begynner.</p> <p>Representanter fra arbeidstakerorganisasjonene var positiv til økt testing, men ønsket at politiet gjennomfører tester på steder uten innsyn. Det er også ønskelig med rutiner for tester av crew når de blir beskyldt for å være påvirket.</p>	
8.	Grensesnittet mellom Luftfartslovens bestemmelser om blant annet rus og Arbeidsmiljølovens bestemmelser mot usaklig oppsigelser	Alle
	<p>Nikolaysen/NHO Luftfart redegjorde for lagmannsrettsdommen Borgarting lagmannsrett: LB-2016-173293.</p> <p>Dommen (ikke rettskraftig) synliggjør grensesnittproblematikken, og det ble bedt om synspunkter på forholdet mellom luftfartsloven og arbeidsmiljøloven. Forholdet mellom medisinsk godkjenning og operatørens vurdering av flysikkerhet ble diskutert.</p> <p>Rise/NHO Luftfart påpekte at kjernen gjelder arbeidsgivers tiltak ift arbeidstaker mht AKAN, og hvor langt arbeidstakers medvirkningsplikt strekker seg, når det ikke er avdekket et alkoholproblem.</p>	

	Det ble ikke konkludert. Saken ble tatt til informasjon	
9.	Luffartstilsynets nye intranettside	Alle
	<p>Strand innledet. Luffartstilsynets nye nettsider vil være på plass til mai 2018. Det ble bedt om innspill til hvordan Luffartstilsynet kan utforme innholdet med tanke på HMS generelt, og hvordan trepartsforumet kan bruke denne kanalen for å kommunisere ut i markedet.</p> <p>Det ble avklart at saksliste og referat fra HMS-forum kan legges ut på nettsiden etter kvalitetssikring av møtedeltakerne.</p>	
10.	Fatigue – evaluering etter seminar og workshop	
	<p>Strand innledet og oppsummerte erfaringene etter fatigue-workshop og -seminar. Partene og Luffartstilsynets representanter rapporterte om gode tilbakemeldinger etter begge alternativene.</p> <p>Strand orienterte om at EASA gjennomfører fatigue workshop 24. mai 2018 i Köln. LT er invitert til å bidra. Link til referat vil deles med møtedeltakerne.</p>	
11.	Luffartstilsynets arbeidsmiljøundersøkelse	
	<p>Strand innledet.</p> <p>Luffartstilsynet har bedt om ekstra midler over statsbudsjettet til gjennomføring i 2019. Den første undersøkelsen er oversatt til engelsk og blant annet oversendt til EASA og ICAO.</p> <p>Det ble diskusjon rundt hva som kommer ut av en slik undersøkelse og hvem som bør stå for gjennomføringen.</p> <p>Det ble utvekslet synspunkter på neste undersøkelse, herunder deltakelse fra partene, eierskap til undersøkelsen og resultatene, viktigheten av tillit hos aktørene i luftfarten og HMS-forumets rolle i behandling av resultatene.</p> <p>Det ble konkludert med at temaet videreføres neste møte.</p>	
12	Diskusjon – videre arbeid i HMS-forum	
	Tas ut av sakslisten.	
13.	Eventuelt	
	Intet	
14.	Oppfølgingssaker	
	Neste møte. 23. okt. 2018 i Oslo kl. 1100-1500.	